

Vaikenemisen jalo taito

Sähköisen median yleistymisen myötä ihmisten kanssakäyminen on entistä helpompaa. Kun jokaisen viraston, laitoksen, yrityksen ja teatterin henkilökunnalla on omat sähköpostiosoitteet, on asioiden hoitaminen sujuvaa ja yksinkertaista, ainakin teoriassa.

Totuus on taruakin ihmeellisempää. Kun Kirjailijaliitto teetti tänä keväänä kirjailijoiden keskuudessa tutkimuksen, jossa kartoitettiin kirjailijoiden ja kustantamoiden suhteita, paljastui vallankäytön vanha väline; mykkyys. Joissakin suomalaisissa kustantamoissa vallitsee käsitys, ettei kirjailijoiden sähköposteihin, puheluista puhumattakaan, tarvitse vastata. Kun jättää kontaktia tavoittelevan kirjailijan vaille huomiota, tämä katoaa ja taas on maailmassa yksi murhe vähemmän. Tietenkin tämänkin säännön vahvasti muutama poikkeus. Kotoinen kustantamomme Karisto sai kiitosta juuri siitä, että siellä kommunikaatio kirjailijoiden kanssa pelaa niin kuin pitääkin.

Yleisesti ongelma on kuitenkin piinaava. Jos virkansa puolesta sähköpostiosoitteen omaava henkilö ei ikinä vastaa posteihinsa, miksi hänelle on edes moista osoitetta annettu? Voihan viranhaltijan sivuille kirjoittaa pahoittelut, ettei juuri tähän kyseiseen henkilöön saa yhteyttä kuin puhelimella, jos silläkään, sillä hän ei osaa käyttää sähköpostia/lukea/kirjoittaa. Tällä pikku huomautuksella säästettäisiin paljon aikaa ja vaivaa. Moni viranhaltija on unohtanut sen, että hänelle maksetaan siitä, että hän vastaa kyselyihin. Sen sijaan hyvin harvalle kyselijälle maksetaan siitä, että hän yrittää heristää mykistyneeltä vastapuolelta jonkinlaisen vastauksen.

Vaikeneminen on ikivanha vallankäytön väline. Asioita on vaiettu kuoliaaksi kahdesta syystä niin kauan kuin ihmiskunnassa on vallinnut jonkinlainen hierarkia. Ensinnäkin, kysymyksen esittäjät arvotetaan ja heidän joukostaan valitaan ne, joille kannattaa vastata, olipa asia mikä tahansa. Toisaalta on asioita, jotka halutaan unohtaa, koska niiden käsittely voisi olla kiusallista. On tullut tehtyä jokin virhe tai unohdus ja siihen ei enää haluta palata, hautautukoot hiljaisuuteen.

Piinaavaan hiljaisuuden takana voi tietenkin piillä syvällisempikin selitys. Voihan olla, että nämä näennäisesti iäksi vaienneet vastaajat vasta selvittävät asioita eivätkä viitsi huudella keskentekoisesta asiasta. Ehkä he laativat 100-sivuista muistioita, jotta vastaus olisi kerralla tyhjentävä. Ken tietää.

Suoraselkäisin hoito sähköpostimykkyYTEEN on erään ystäväni keino. Hänellä on päällä automaattivastaaajaa, joka ilmoittaa: Luen postit joskus mutta vastaan tuskin koskaan. Älä odota ihmettä. Tylyä mutta rehellistä.

koskinen

Juha-Pekka Koskinen on päivisin it-alalla työskentelevä yöaikakirjoittaja